

HIJACYNT (35) *sb m*

hijacynt (22), **jacynkt** (5), **hijacyntk** (3), **jacyntus** (2), **hijacenk** (1), **jacynt** (1), **hijacyntus** (1); *hijacynt BibRadz* (15), *BudBib* (3), *SkarŻyw*, *JanNKar*; *jacynkt HistAl*, *LatHar*; *hijacyntk Mącz* (2), *RejAp*; *jacynt WujNT*; *hijacyntus KlonŻal*; *hijacynt: hijacenk Leop* (2 : 1); *jacynkt : jacyntus FalZioł* (1 : 1), *BielKron* (2 : 1).

a jasne (w tym 3 r. błędne znakowanie).

sg N hijacynt (7). ◊ *G hijacyntu* (13), *Jacynkta* (1). ◊ *D Hijacyntowi* (1). ◊ *A hijacynt* (3). ◊ *I hijacynt(e)m* (3). ◊ *pl N jacynkty* (1). ◊ *G hijacynt(o)w* (3). ◊ (*lat.*) *sg N Jacintus* (2). ◊ *V hijacynte* (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *bot. Hyacinthus L. (Rost Sł); roślina cebulkowa z rodziny liliowatych; hyacinthus, vaccinium Mącz, Cn [Vaccinium, flos qui alias Hyacinthus dicitur – brunatny fijołek Mącz 471d; hyacinthus – fijałka jesienna Calep; marcowy kwiat, jacynt – hyacinthus Cn]* (2) : *Hyacinthus, nomen floris, Hyácink/ Szarłatny/ fiołkowy kwiat którym fárbuyą. Latine vaccinium Mącz 159d; Hyacinthe żálóśniey niż pierwey zákwitay KlonŻal A3v.*

2. *min. Hyacinthus (Rost); drogi kamień, odmiana minerału cyrkonu o barwie czerwonawożółtej; hyacinthus Mącz, Vulg, PolAnt, Cn [est etiam hyacinthus gemmae nomen, colorem habens amethysto gemmae non absimilem, sed tamen dilutiorem Calep]* (9) : *A IAcinctow Ią thrzy ofoby/ ktore mają iednacie moczy. Ty kamienie żyły ciała człowieczego [...] pofilaią FalZioł IV 54b, 54b; iedenalfy/ Hiácenk Leop Apoc 21/20; BibRadz 1.Mach 4/23; tablice Płánet złote/ włłoniową kością przefadzáne/ ná iedney był Iupiter ná kámieniu Iácynktu BielKron 122v; Hyacinthus etiam, Perłá álbo kámień drogi tego ymienia Hyacyntk. Mącz 159d; RejAp [183]; A fundámety muru miáftá/ ozdobione wżelákim kámieniem drogim. [...] iedennafty [fundament] Iácynt WujNT Apoc 21/20.*

W połączeniu szeregowym (1): *ieśli bárzo drogi kámień naydzie nie dadzą go od siebie wynieść/ chyba podleyże/ iáko Száfiry/ Rubiny/ Amátyfty/ Topáziony/ Iácynkty/ Smárágydy/ y wiele innych. BielKron 268v.*

3. *Tkanina jedwabna koloru hiacyntu lub z niej sporządzona szata kapłana w Starym Zakonie: ciemnoczerwonego z odcieniem fioletu lub czerwonawożółtego, purpura fioletowa [jacynt; modra farba – hyacinthus lapis Cn]* (21) : *HistAl C2; Oni kupcy twoi zrozliczną kupią/ z Sztukámi Hiácintu [involucris hyacinthi]/ y odmiennych máści/ y kofztownych towárow Leop Ez 27/24; Hyacint to ieft modry iedwab. BudBib 379a marg.*

W połączeniach szeregowych (14): *Nábiorą złotá/ Hiácintu [aurum et hyacinthum]/ Iżárłatu/ iedwabiu czerwonego/ lnu cienkiego. BibRadz Ex 28/5; Spráwił też y Załłonę z Hiácintu z Iżárłatu/ z iedwabiu/ y z Iubtylnego lnu [velum ex hyacintho et purpura, cocco, et bysso] BibRadz 2.Par 3/14, Ex 28/6, 8, 15, 35/6, 23, 39/1, 2, 3, 5, 8, Eccli 45/11; A ták pofli mi teraz człowieká zmyflne⁸⁰ coby vmiął robić ná złoćie y ná sřebrze/ ná miedzi/ ná żelezie y na Iżarłacie/ iedwabiem y Hiácyntem [ad faciendum in auro, et argento, et in aere, et in ferro, et in purpura, et coccino, et hyacintho] BudBib 2.Par 2/7.*

Szeregi: »hijacynt i pawłoka« (1): Hiácinth y Páwłoká [*hyacinthus et purpura*] z wyśpow Elifá/ ftháły lie przykryćiem twoim. *Leop Ez 27/7*.

»hijacynt i purpura« (1): Z tego wśzytkiego vrobić kazał Moyżefz Infulę z złotą blachą/ [...] Suknią świętą ze złotá Hiácynntu y Purpury vdzianą y vśzytą *SkarŻyw 491*.

»hijacynt i szarłat« (1): hyacint y szarłat [*hyacinthus et purpura*] odzienie ich *BudBib Ier 10/9*.

a. *Nici tkaniny o kolorze hijacyntu (1)* : A v podołká śzáty oney poczynili gałki ná kśztałt pomágránatow/ z hiácynntu [*ex hyacintho*]/ z śzarłathu/ z iedwabiu czerwonego y ze lnu kręconego. *BibRadz Ex 39/24*.

4. n-pers (3) : *BielKron 153*; Prothá y Iácynktá męczęnnikow. *LatHar ++5*.

Zestawienie (1): Ie^{g0} M. Panv Hyacintowi Młodzieiowski^{mv} z Młodzieiowic, [...] Ian Iánufzowłki, fłużby fwé powolné w Miłościwą łáfkę pilnie záleca. *JanNKar A2*.

Synonimy: **1.** »brunatny fijołek«, »fijałka jesienna«.

Cf **HIJACYNTYNA, [JACYNEK]**